

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет філологічний

Кафедра російської мови та літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока

Набока О. Г.

(ПБ)

«30» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА”

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності	014 Середня освіта
предметної спеціальності	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
за освітньо-професійною програмою	«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
мова навчання	українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Казаков Ігор Миколайович – завідувач кафедри російської мови та літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Рецензенти:

Разживін Віктор Миколайович – доцент кафедри української мови і літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Рубан Алла Анатоліївна – доцент кафедри російської мови та літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри російської мови та літератури

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри к.філ.н., доц. І. М. Казаков

(Підпис)

(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Керівник групи забезпечення д.філ.н., проф. В. А. Глущенко

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.

протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 2	16 год. .	8 год. .
	Практичні	
	12 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	92 год.	106 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Зарубіжна література з методикою викладання в середній профільній школі» є аналіз основних закономірностей розвитку зарубіжної літератури від античності до сьогодення, визначення специфіки основних етапів світового літературного процесу, вивчення творчості найбільш видатних письменників цих періодів, розкриття художньої цінності окремих творів; розгляд питань, пов'язаних із вивченням зарубіжної літератури в старшій профільній школі.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Зарубіжна література»**

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК-12. Здатність орієнтуватися в специфіці перебігу літературного процесу різних країн світу (від давнини до сучасності) у контексті розвитку літератури, історії, культури.</p> <p>СК-13. Здатність використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, морально-етичних цінностей,</p>	<p>ПРН-16. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті; уміти характеризувати літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, інтерпретувати художні твори класики й сучасності.</p> <p>ПРН-17. Забезпечувати створення умов для міжкультурної комунікації в процесі вивчення англійської (другої іноземної) мови та зарубіжної літератури; формування морально-етичних цінностей юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН-18. Порівнювати та аналізувати мовні та літературні факти, явища, оригінали творів</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); репродуктивний метод; проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та дослідницький методи; індуктивний, дедуктивний методи; наочний метод (робота з таблицями, схемами тощо); творчий метод; практичні методи (усні і письмові тренувальні вправи); експериментальний метод.</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів; усні та письмові відповіді на запитання здобувачів; усне опитування з певних конкретних тем курсу; підготовка здобувачами доповідей на практичні заняття; усне фронтальне опитування; письмове фронтальне опитування; тестування;</p>

<p>загальної і мовленнєвої культури учнів, міжкультурної толерантності, здійснення діалогу культур.</p> <p>СК-14. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.</p>	<p>(англійською, другою іноземною) й українські переклади автентичних художніх текстів; застосовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту, визначати його жанрово-стильову своєрідність; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.</p>		<p>оцінювання самостійної роботи; оцінювання контрольної роботи; презентації, та виступи на наукових конференціях; семестровий контроль (екзамен).</p>
---	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усьог	зокрема			усьог	зокрема		
		о	л	пр		с.р	о	л
Тема 1. Література XVIII ст.	14	2	-	12	14	2	-	12
Тема 2. Література XIX ст.	50	4	-	46	50	2	-	48
Тема 3. Література XX ст.	26	4	10	12	26	2	6	18
Разом:	90	10	10	70	90	6	6	78
Усього годин	<i>120</i>	<i>16</i>	<i>12</i>	<i>92</i>	<i>120</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>106</i>

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальна характеристика європейської літератури XVIII ст.	2	2
2	Романтизм як літературний напрям.	4	2
3	Реалізм у літературі XIX ст.	4	2
4	Модернізм.	4	2
5	Роман М. Булгакова «Майстер і Маргарита».	2	
<i>Разом</i>		<i>16</i>	<i>8</i>

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Поезія доби модернізму.	2	2
2	Поетика екзистенціалізму в романі А. Камю «Чума».	2	2
3	Поетика «магічного реалізму» в романі Г. Гарсія Маркеса «Сто рокі самотності».	2	2
4	Осуд тоталітаризму й авторитарності в романі Дж. Орвелла «1984».	2	
<i>Разом</i>		<i>8</i>	<i>6</i>

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Роман Д. Дефо «Робінзон Крузо». Проблематика твору. Уособлення просвітницьких ідеалів у образі головного героя роману.	4	4
2	Проблематика та ідейний зміст роману Дж.Свіфта «Мандри Гуллівера».	4	4
3	Просвітництво в літературі Франції XVIII ст.	4	4
4	Філософський зміст та образна система трагедії Гете «Фауст».	6	6
5	Загальна характеристика німецького романтизму. Сатирико-метафоричний зміст новели Е.Т.Гофмана «Крихітка Цахес, на прізвисько Циннобер».	4	4
6	Загальна характеристика англійського романтизму. Творчий шлях Дж. Г. Байрона. Проблематика та художня своєрідність поеми Дж. Г. Байрона «Паломництво Чайльд Гарольда». В. Скотт – засновник жанру історичного роману. Проблематика роману В. Скотта «Айвенго».	6	6
7	Загальна характеристика французького романтизму. Відбиття основних естетичних принципів французького романтизму в романі В. Гюго «Собор Паризької Богоматері».	6	6
8	Загальна характеристика романтизму США. Проблематика й внутрішня динаміка пенталогії Дж. Ф. Купера про Натті Бампо. Жанрова своєрідність та філософський зміст роману Г. Мелвілла «Мобі Дік, або Білий кит».	4	4
9	Російський романтизм: загальна характеристика.	4	4
10	Панорама суспільного життя Франції часів Реставрації в романі Стендаля «Червоне і чорне». Діалектика свідомості Жульєна Сореля в романі Стендаля «Червоне і чорне».	6	6
11	Особливості творчого методу О. де Бальзака.	6	8

	«Людська комедія» О. де Бальзака (задум, структура, єдність циклу). Проблематика й образна система роману О. де Бальзака «Батько Горіо». Влада золота та її філософія в повісті О. де Бальзака «Гобсек».		
12	Особливості творчого методу Г. Флобера. Образна система та проблематика роману Г. Флобера «Пані Боварі».	4	6
13	Особливості творчого методу Ч. Діккенса. Морально-естетичний ідеал Ч. Діккенса в романі «Домбі та син». Проблематика роману Ч. Діккенса «Пригоди Олівера Твіста».	4	6
14	Образна система та проблематика роману О. Пушкіна «Євгеній Онегін».	4	4
15	Теорія Родіона Раскольников та її спростування в романі Ф. Достоевського «Злочин і кара».	4	6
16	«Думка народна» в романі Л. Толстого «Війна і мир». Шлях духовних пошуків Андрія Болконського та П'єра Безухова. «Думка сімейна» в романі Л. Толстого «Анна Кареніна».	4	6
17	«Школа потоку свідомості». Художнє новаторство Дж. Джойса в романі «Улісс».	4	4
18	Концепція світу та людини у творах Ф. Кафки. Ідейно-художній аналіз новели Ф. Кафки «Перевтілення».	4	4
19	Відображення ідей «втраченої генерації» в романі Е. М. Ремарка «Три товариша» та в романі Е. Хемінгуей «Прощавай, зброе!»	4	4
20	Втілення поетики й філософії постмодернізму в романі У. Еко «Ім'я рози».	4	6
21	Роман М. Булгакова «Майстер і Маргарита».	2	4
<i>Разом</i>		92	106

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків

90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	не зараховано
26 – 59 балів	незадовільно	
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (екзамен).

Перелік екзаменаційних питань:

1. Загальна характеристика європейської літератури епохи Просвітництва.
2. Просвітницький реалізм як літературний напрям.
3. Роман Д.Дефо “Робінзон Крузо”. Проблематика твору. Уособлення просвітницьких ідеалів у образі головного героя роману.
4. Проблематика та ідейний зміст роману Дж.Свіфта “Подорожі Гулівера”.
5. Просвітництво в літературі Франції XVIII ст.
6. Філософський зміст та образна система трагедії Гете “Фауст”.
7. Сентименталізм як літературний напрям.
8. Романтизм як літературний напрям.
9. Загальна характеристика німецького романтизму.
10. Сатирико-метафоричний зміст новели Е. Гофмана «Крихітка Цахес, на прізвисько Циннобер».
11. Загальна характеристика англійського романтизму.
12. Творчий шлях Дж. Байрона.
13. Проблематика та художня своєрідність поеми Дж. Байрона «Паломництво Чайльд Гарольда».
14. В. Скотт – засновник жанру історичного роману. Проблематика роману В. Скотта «Айвенго».
15. Загальна характеристика французького романтизму.
16. Відбиття основних естетичних принципів французького романтизму в романі В. Гюго «Собор Паризької Богоматері».
17. Загальна характеристика американського романтизму.
18. Проблематика й внутрішня динаміка пенталогії Дж.Ф.Купера про Шкіряну Панчоку.
19. Жанрова своєрідність та філософський зміст роману Г. Мелвілла “Мобі Дік або Білий кит”.
20. Критичний реалізм як літературний напрям.
21. Панорама суспільного життя Франції часів Реставрації у романі Стендаля «Червоне і чорне».

22. Діалектика свідомості Жюльєна Сореля в романі Стендаля «Червоне і чорне».
23. Особливості творчого методу О. де Бальзака. «Людська комедія» О. де Бальзака (задум, структура, єдність циклу).
24. Проблематика й образна система роману О. де Бальзака «Батько Горіо».
25. Влада золота та її філософія в повісті О. де Бальзака «Гобсек».
26. Особливості творчого методу Г.Флобера.
27. Образна система та проблематика роману Г.Флобера «Пані Боварі».
28. Особливості творчого методу Ч.Діккенса.
29. Морально-естетичний ідеал Ч.Діккенса в романі «Домбі та син».
30. Проблематика роману Ч.Діккенса «Пригоди Олівера Твіста».
31. Світогляд та естетичні погляди Ш.Бодлера. Основні мотиви збірки Ш.Бодлера «Квіти зла».
32. Натуралізм як літературний напрям.
33. Символізм як літературний напрям.
34. Естетична й проблемно-тематична своєрідність поезії П.Верлена, А.Рембо.
35. Футуризм як літературний напрям.
36. Експресіонізм як літературний напрям.
37. Сюрреалізм як літературний напрям.
38. Абсурдизм як літературний напрям.
39. «Школа потоку свідомості». Художнє новаторство Дж.Джойса в романі «Улісс».
40. Концепція світу та людини у творах Ф.Кафки.
41. Ідейно-художній аналіз новели Ф.Кафки «Перевтілення».
42. Філософія екзистенціалізму та література ХХ ст. Особливості розвитку екзистенціальних ідей у романах А.Камю «Посторонній» та «Чума».
43. Відображення ідей «втраченої генерації» в романі Е.М.Ремарка «Три товариші».
44. Відображення ідей «втраченої генерації» в романі Е.Хемінгуей «Прощавай, зброе!».
45. Жанр антиутопії в літературі ХХ ст.
46. Осуд тоталітаризму й авторитарності в романі Дж.Оруелла «1984».
47. Поетика «магічного реалізму» в романі Г.Маркеса «Сто років самотності».
48. Проблематика та образна система роману Г.Маркеса «Сто років самотності».

49. Філософські й естетичні засади постмодернізму.
50. Втілення поетики й філософії постмодернізму в романі У.Еко «Ім'я рози».

7. Рекомендована література

Основна

1. Ващенко Ю.А., Мурадова І.Р. Історія зарубіжної літератури кінця ХІХ – початку ХХ століть: навч. посібник. Харків, 2018. 188 с.
2. Зарубіжна література ХVІІ-ХХ ст.: навч. посіб. / авт.-уклад.: І. І. Розман, Н. В. Рокосовик. Київ : Талком, 2018. 365 с.
3. Іконнікова М. В. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Хмельницький : Бідюк Є. І. [вид.], 2017. 156 с.
4. Історія зарубіжної літератури першої половини ХХ століття: практикум: навч. посіб. / уклад. О. В. Гальчук. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 419 с.
5. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Перша половина: доба романтизму: навч. посіб. для студентів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. 358.

Допоміжна

1. Бітківська Г.В., Динниченко Т.А. Історія зарубіжної літератури ХVІІ-ХVІІІ століття: практикум: навч. посібник. Київ: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 160 с.
2. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури ХVІІ-ХVІІІ століття : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 292 с.
3. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття: навч. посібник. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 400 с.
4. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навч. посібник. 3-тє вид. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.
5. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 274 с.
6. Девдюк І.В. Англійська література: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2018. 144 с.
7. Казаков І.М. Ледняк Ю.В. Методичні рекомендації до курсу «Зарубіжна література з методикою викладання» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська))».

Слов'янськ, 2020. 27 с.

8. Марко В.П. Аналіз художнього твору. Київ: Академвидав, 2018. 278 с.
9. Ніколенко О.М., Конєва Т.М., Орлова О.В. Основні тенденції розвитку прози ХХ століття: навч. посібник. Полтава : АСМІ, 2017. 200 с.
10. Привалова Л.П. Актуальні проблеми вивчення течій раннього модернізму в західноєвропейській літературі кінця ХІХ - початку ХХ ст.: навч. посібник. Дніпро: РВВ ДНУ, 2018. 100 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.ukrlib.com.ua/world/>
2. <https://onlyart.org.ua/dictionary-literary-terms/>
3. <https://www.1000журавлів.укр/>
4. <https://uahistory.co/pidruchniki/foreign-literature.php>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=903>